

**Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystalokunnan vastaus Etelä-Suomen
aluehallintoviraston selvityspyyntöön lastensuojelun määräaikojen ylitystä koskien**

ESAVI/12018/2018
(VD 3108/05.02.00/2018)

Terveysten ja hyvinvoinninlaitos (THL) pyytää lastensuojelulain 27 2 §:n perusteella kaksi kertaa kalenterivuodessa kunnilta tiedot lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta. Vantaan kaupungin ajalta 1.10.2017 – 31.3.2018 antamat vastaukset on siirretty aluehallintovirastoon, koska vastausten perusteella laissa säädettyt käsittelyajat olivat Vantaalla ylittyneet. Palvelutarpeen arvioinnin aloituksista 2.5 % oli ylittänyt seitsemän arkipäivän määräajan ja 20.7 % palvelutarpeen arvioinnin valmistumisista oli ylittänyt kolmen kuukauden määräajan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto varaa Vantaan sosiaali- ja terveystalokunnalle hallintolain 34 §:n mukaisesti tilaisuuden antaa kirjallinen selvitys lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen ylityksistä. Erityisesti selvityksestä tulee käydä ilmi, ovatko lastensuojelulaissa säädettyt käsittelyajat saatu lainmukaisiksi 1.4.2018 alkaen. Lisäksi pyydetään kertomaan toimenpiteet, joilla kunta on korjannut tai tulee korjaamaan tilanteen lainmukaiseksi.

Lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojeluselvitysten käsittelyajat 1.4.2018 alkaen

LASTENSUOJELUILMOITUSTEN KÄSITTELYAJAT 2018

	ilmoitukset	määrä- ajassa	käsitelty 7 pv	yli 7 pv	kesken määräajassa	kesken määräaik a yli	lapset
huhtikuu	739	670	99 %	3	65	1	612
toukokuu	817	748	99 %	6	63	0	659
kesäkuu	699	642	100 %	0	55	2	572
heinäkuu	590	537	99 %	0	45	8	512

LASTENSUOJELUSELVITYSTEN KÄSITTELYAJAT 2018

	valmis- tuneet selvi- tykset	3 kk	käsitelty 3 kk	4kk	5- 6kk	yli 6kk	kesken määrä- ajassa	kesken määräaik a yli	lapset
huhtikuu	57	47	82 %	5	5	0	465	159	681
toukokuu	67	57	85 %	6	4	0	481	114	662
kesäkuu	99	95	96 %	1	3	0	432	210	741
heinäkuu	109	10 4	95 %	1	2	2	331	301	741

Lakisääteisten käsittelyaikojen ylitykset ajalla 1.10.2017 – 31.3.2018:

Vantaalla on 1.8.2017 perhepalvelujen tulosalueelle perustettu aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut tulosityksikkö, jonka uusien asiakkaiden palvelujen toimintayksikössä tehdään uusien aikuisten asiakkaiden ja uusien lapsiperhe-asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit. Yksikössä on kaksi tiimiä – uusien aikuisasiakkaiden tiimi ja uusien lapsiperhe-asiakkaiden tiimi. Lapsiperheiden tiimissä tehdään palvelutarpeen arvioinnit lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisen ilmoitusten johdosta. Uusien asiakkaiden lapsiperheiden tiimissä on 12 sosiaalityöntekijän ja 9 sosiaaliohjaajan vakanssia. Lähiesimiesvakansseina on kaksi johtavan sosiaalityöntekijän vakanssia ja yksikön esimiesvakanssina on sosiaalityön esimiehen vakanssi. Yksikön henkilöstö on mitoitettu niin, että kaikki n. 700 kuukausittain yksikköön tulevaa sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaista ilmoitusta palvelutarpeen arvioinneista voidaan käsitellä lakisääteisessä ajassa ja laadukkaasti. Lastensuojelun päivystyksellisestä sosiaalityöstä vastaa lastensuojelun tulosityksikkö.

Lapsiperheiden tiimissä osa sosiaalityöntekijöistä irtisanoutui toiminnan alkuvaiheessa, mahdollisesti toiminnallisista uusista muutoksista johtuen. Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi oli vaikeutunut koko pääkaupunkiseudulla ja uusia kokeneita sosiaalityöntekijöitä oli vaikea saada. Henkilöstövaje paheni loppuvuodesta 2017 ja edelleen alkuvuodesta 2018, jolloin lapsiperheiden sosiaalityöntekijöiden vakansseista oli enimmillään vain puolet täytettynä. Myös uusien asiakkaiden yksikön esimies ja kaksi lapsiperhetimin johtavaa sosiaalityöntekijää olivat irtisanoutuneet. Esimiesten irtisanoutuminen vaikeutti entisestäänkin hankalaa rekrytointitilannetta.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointiin ja sitouttamiseen tehdyt toimenpiteet:

- Sosiaalityöntekijöille rekrytointilisä 150,00 e/kk aj. 1.12.2017-30.6.2020
- Luvataan määräaikaisissa viroissa oleville sosiaalityöntekijän loppuvaiheen opiskelijoille palkallinen 3 kk gradu-vapaa opintojen loppuunsaattamiseksi
- Tuetaan työsuhteasunnon hankinnassa ja tarjotaan taloudellista tukea muuttokustannuksiin
- Tehostetaan ennakoivaa rekrytointia (mm. yliopisto-yhteistyö)
- Sitoutumispalkkio 8-12 kk työssä oleville lastensuojelun sosiaalityöntekijöille (kertakorvauksena jälkikäteen 400 €/kk: 3200 € - 4800 €.)
- Kannustus palkkio koko vuoden 2017 työssä olleille 500 e/350 e
- Työn tuottavuuteen liittyviä kannustus palkkioesityksiä
- Rekrytointia tehostetaan edelleen mm. ottamalla rekrytinnin tueksi vahvemmin sosiaalinen media. Vantaan rekrytointisivut myös uudistettu.

Mitä yksikössä on tehty tilanteen korjaamiseksi:

- Sosiaalityöntekijöiden rekrytinnin vaikeudesta johtuen ostettu sosiaalityön palvelua (OmaKiertotie) marraskuun alusta alkaen kesään 2018 saakka. Koska ostopalvelun sosiaalityöntekijät eivät olleet kunnassa virassa, siirretty aikuissosiaalityöstä koordinaattorina toimiva kelpoisuusehdon täyttävä sosiaalityöntekijä tilapäisesti lapsiperheiden palvelutarpeiden arviointiin ostopalvelun työntekijöiden työpariksi,

virkevastuulliseksi sosiaalityöntekijäksi ja siirretty koordinaattorin työtehtävät muihin yksiköihin. Myös toinen perhepalvelujen koordinaattori (sosiaalityöntekijä) on osallistunut omien töidensä ohella yksikön palvelutarpeen arviontien asiakastyöhön.

- Otettu ylityöhön iltaisin ja lauantaksi pätevyyden omaavia sosiaalityöntekijöitä muista kaupungin yksiköistä ja lisäksi ilta- ja lauantaityöhön sosiaalityöntekijöitä lähikunnista.
- Siirretty kaikki mahdollinen kirjallinen työ määräaikaikaiselle toimistosihteerille, jotta yksikön sosiaalialan ammattilaille jäisi kaikki aika asiakastyöhön.
- Hankittu (tammi-helmikuu) Metropolista työhyvinvointikoulutusta esimiesten ja työyhteisön jaksamisen tueksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi
- Ostettu yksikköön muutosvalmennusta (Tamora) loppuvuodesta -17 – keväälle -18.
- Uusille työntekijöille tarjottu sitouttamiseen ”Oivallus”-koulutusta (kesto n. vuosi)
- Henkilöstöpalvelu Seuresta hankittu pätevä, kokenut sosiaalityöntekijä antamaan johtavan sosiaalityöntekijän ammatillista tukea yksikön johtavien sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnin ja perehtymisten ajalle (maaliskuun alusta 31.5.18 saakka)
- Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunta on seurannut säännöllisesti kehittämistoimenpiteiden toteutumista: ilmoitusten määrää, määräajoissa pysymistä ja vakanssien täyttöastetta

Tilanne käsittelyajoissa saadaan lakisääteiseksi syksyn aikana:

Uusien asiakkaiden palvelujen yksikköön saatiin rekrytoitua 12.3.2018 sosiaalityön esimies, jolla on vahvaa kokemusta lastensuojelusta ja lapsiperheasiakkaiden kanssa työskentelystä. Lähiesimiehenä toinen johtava sosiaalityöntekijä aloitti keväällä ja toinen otti viran vastaan elokuussa. Kun esimiesvakanssit saatiin täytettyä, helpottui myös sosiaalityöntekijöiden rekrytointi. Syyskuun alussa kaikki uusien lapsiperheasiakkaiden tiimin vakanssit on täytetty. Irtisanoutumisia ei ole alkuvuoden jälkeen ollut ja kevään ruuhkaantunutta työtilannetta on saatu purettua. Myös sisäisiä asiakasprosesseja on kehitetty ja työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Edellä mainitun johdosta Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnalla on perusteltu syy uskoa, että yksikössä saavutetaan syksyn aikana lakisääteiset käsittelyajat. Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunta seuraa edelleen tiiviisti lakisääteisten käsittelyaikojen toteutumista.